

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВОЛОЧИСЬК-АГРО»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2021**

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	3
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)	5
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	6
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	7
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «ВОЛОЧИСЬК-АГРО»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «ВОЛОЧИСЬК-АГРО» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2021 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 31 травня 2022 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2021 року.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 (b) у фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво впливають військові дії, що тривають в Україні, і масштаби подальшого розвитку подій або терміни припинення цих дій є невизначеними. Як зазначено у Примітці 2 (b), ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 2 (b), свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф

Відповідно до чинного законодавства станом на дату цього аудиторського звіту фінансова звітність Компанії повинна бути складена в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 2 (a) до фінансової звітності, що станом на дату цього аудиторського звіту управлінський персонал Компанії ще не підготував пакет звітності у форматі iXBRL внаслідок обставин, описаних у цій Примітці, та планує підготувати і подати цей пакет звітності протягом 2022 року. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описано нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка біологічних активів

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 2 (d) та 6 до фінансової звітності Компанія оцінює біологічні активи (зернові та тварини на вирощуванні та відгодівлі) за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж відповідно до МСБО 41 «Сільське господарство» та МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Компанія має поточні біологічні активи, що складаються з озимих зернових, у сумі 151,3 мільйонів гривень та довгострокові біологічні активи, що складаються переважно з великої рогатої худоби, у сумі 110,3 мільйонів гривень.

Компанія оцінює справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж її біологічних активів на основі методу дисконтованих грошових потоків.

Поміж інших аудиторських процедур ми виконали оцінку облікової політики Компанії та методології оцінки біологічних активів. Ми перевірили відповідність застосованих методів оцінки МСБО 41, МСФЗ 13 та міжнародним стандартам оцінки і галузевим нормам.

Ми оцінили компетентність, навички та досвід осіб, які провели оцінку, та перевірили їх кваліфікацію.

Ми провели критичний аналіз припущень управлінського персоналу на основі історичних даних (врожаїв) і, у відповідних випадках, зовнішніх параметрів (цін) та ринкових даних і дійшли висновку, що використані припущення знаходяться у прийнятному діапазоні.

Крім того, ми порівняли ці ключові припущення з припущеннями, які були використані у бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом, та історичними результатами діяльності та оцінили причини будь-яких змін.

Ця оцінка є суттєвою для нашого аудиту, оскільки процес оцінки є комплексним та передбачає застосування суджень.

Нижче наведені ключові припущення, використані при підготовці прогнозу майбутніх грошових потоків (див. Примітку 6 до фінансової звітності):

- очікувані врожаї;
- ціни;
- ставки дисконтування.

З огляду на відсутність активного ринку, він заснований на неринкових даних, отриманих від внутрішніх експертів Компанії у сфері сільського господарства, збуту та фінансової звітності, які накопичують цю інформацію на основі результатів діяльності минулих років та з відкритих джерел, тобто з прогнозів ринкових аналітиків та звітів галузевих експертів.

Отже, по суті, прогноз є схильним до ризику суттєвого викривлення. Зважаючи на це, ми визначили оцінку біологічних активів ключовим питанням аудиту.

Ми залучили наших експертів з оцінки для оцінки обґрунтованості та коректності ставок дисконтування.

Ми перевірили аналіз чутливості до зміни значних припущень для оцінки їх впливу на справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж біологічних активів, та переконались у достатності розкриття інформації щодо цього.

Ми перевірили математичну точність моделі оцінки та проаналізували коректність відповідних розкриттів інформації, наведених у фінансовій звітності (див. Примітку 6 до фінансової звітності).

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та Аудиторського комітету за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу

безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Аудиторський комітет несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з Аудиторським комітетом повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо Аудиторському комітету заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили Аудиторський комітет, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями

аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням учасника 15 серпня 2019 року.

Наше призначення поновлювалося щороку рішенням учасника протягом загального періоду безперервного призначення аудиторами, який складає 3 роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ "ПрайсвогтерхаусКуперс (Аудит)"

Волкова Олена Анатоліївна

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ "ПрайсвогтерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

31 травня 2022 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи		10 063	6 640
Первісна вартість		13 227	8 528
Накопичена амортизація		(3 164)	(1 888)
Незавершені капітальні інвестиції	4	2 709	1 292
Основні засоби	4	475 547	533 678
Первісна вартість		766 628	741 649
Знос		(291 081)	(207 971)
Довгострокові біологічні активи	6	110 336	123 694
Довгострокова дебіторська заборгованість		-	35
Активи у формі прав користування	5	611 804	635 107
Усього за розділом I		1 210 459	1 300 446
II. Оборотні активи			
Запаси	7	665 785	379 251
Виробничі запаси		98 767	96 629
Незавершене виробництво		192 611	124 153
Готова продукція		373 685	158 417
Товари		722	52
Поточні біологічні активи	6	151 310	99 377
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8	759 839	675 032
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами		1 038	550
з бюджетом		56 600	943
Інша поточна дебіторська заборгованість	8	391 168	172 784
Гроші та їх еквіваленти	9	3 354	79 727
Готівка		329	94
Рахунки в банках		3 025	79 633
Витрати майбутніх періодів		197	163
Інші оборотні активи		10 240	10 127
Усього за розділом II		2 039 531	1 417 954
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		-	31
Баланс		3 249 990	2 718 431

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОЛОЧИСЬК-АГРО»

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:			
Внески до зареєстрованого капіталу	10	11 527	11 527
Капітал у дооцінках		177 107	216 420
Додатковий капітал		(93 809)	(93 809)
Резервний капітал		4 172	4 172
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		2 141 738	1 525 899
Усього за розділом I		2 240 735	1 664 209
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити та позики	11	11 178	25 383
Довгострокові зобов'язання з оренди	12	496 707	498 957
Інші довгострокові зобов'язання		154	154
Цільове фінансування		-	234
Усього за розділом II		508 039	524 728
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими кредитами та позиками	11	5 122	18 583
довгостроковими зобов'язаннями з оренди	12	168 723	170 371
товари, роботи, послуги		33 171	141 921
розрахунками з бюджетом		69 865	4 849
розрахунками зі страхування		677	314
розрахунками з оплати праці		2 936	1 647
з одержаних авансів		201 287	183 694
Поточні забезпечення		16 091	4 572
Інші поточні зобов'язання		3 344	3 543
Усього за розділом III		501 216	529 494
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс		3 249 990	2 718 431

Затверджено до випуску та підписано 31 травня 2022 року

Турчинець Володимир Іванович
Генеральний Директор

Світлана Іванівна
Головний бухгалтер

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	№ прим.	2021	2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	13	1 593 893	1 173 103
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14	(1 612 708)	(1 166 966)
Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		858 615	320 114
Валовий:			
Прибуток		839 800	326 251
Інші операційні доходи		10 086	11 763
Адміністративні витрати	15	(28 966)	(18 511)
Витрати на збут	16	(89 364)	(73 886)
Інші операційні витрати	17	(32 648)	(60 794)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток		698 908	184 823
Інші фінансові доходи		304	348
Фінансові витрати	18	(122 684)	(126 957)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток		576 528	58 214
Витрати з податку на прибуток		-	-
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток		576 528	58 214

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	2021	2020
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	(4 639)
Інший сукупний дохід до оподаткування	-	(4 639)
Інший сукупний дохід після оподаткування	-	(4 639)
Сукупний дохід	576 528	53 575

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	№ прим.	2021	2020
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		1 617 772	1 030 083
Повернення податків і зборів		33	1
Цільового фінансування		2 560	1 640
Надходження від отримання субсидій, дотацій		-	234
Надходження авансів від покупців та замовників		82 182	244 982
Надходження від повернення авансів		2 170	11 480
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		-	348
Надходження від операційної оренди		-	729
Надходження від страхових премій		206	-
Інші надходження		337	122
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(1 050 475)	(771 220)
Праці		(92 188)	(75 983)
Відрахувань на соціальні заходи		(24 157)	(19 702)
Зобов'язань з податків і зборів		(75 943)	(101 075)
Витрачання на оплату авансів		(18 756)	(41 437)
Витрачання на оплату повернення авансів		(591)	(131)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(1 542)	-
Витрачання фінансових установ на надання позик		(30)	-
Інші витрачання		(16 773)	(558)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		424 805	279 513
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від отриманих:			
відсотків		304	-
Надходження від погашення позик		818 184	273 523
Витрачання на придбання:			
необоротних активів		(59 143)	(10 108)
Витрачання на надання позик		(1 041 408)	(216 746)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(282 063)	46 669
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик		28 178	265 887
Витрачання на:			
Погашення позик		(55 932)	(310 936)
Витрачання на сплату відсотків		(122 420)	(126 282)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди		(68 749)	(82 383)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	11	(218 923)	(253 714)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		(76 181)	72 468
Залишок коштів на початок року		79 727	7 320
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		(192)	(61)
Залишок коштів на кінець року	9	3 354	79 727

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	11 527	267 203	(93 809)	4 172	1 421 541	-	-	1 610 634
Чистий прибуток (збиток) за 2020 рік	-	-	-	-	58 214	-	-	58 214
Інший сукупний дохід за 2020 рік:	-	(4 639)	-	-	-	-	-	(4 639)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	-	(4 639)	-	-	-	-	-	(4 639)
Інші зміни в капіталі *	-	(46 144)	-	-	46 144	-	-	-
Разом змін в капіталі	-	(50 783)	-	-	104 358	-	-	53 575
Залишок на 31 грудня 2020 року	11 527	216 420	(93 809)	4 172	1 525 899	-	-	1 664 209
Чистий прибуток (збиток) за 2021 рік	-	-	-	-	576 528	-	-	576 528
Інший сукупний дохід за 2021 рік	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі *	-	(39 313)	-	-	39 311	-	-	(2)
Разом змін в капіталі	-	(39 313)	-	-	615 839	-	-	576 526
Залишок на 31 грудня 2021 року	11 527	177 107	(93 809)	4 172	2 141 738	-	-	2 240 735

* В 2021 році, рядок «Інші зміни в капіталі», представлений реалізацією дооцінки основних засобів у сумі 39 313 тис. грн. (2020: 46 144 тис. грн.).

1. Загальна інформація

▪ Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «ВОЛОЧИСЬК-АГРО» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 7 жовтня 2004 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це вирощування зернових та технічних культур та тваринництва.

У 2021 році середньооблікова чисельність працівників склала 651 осіб (2020: 768 осіб).

Юридична адреса Компанії: Україна, Хмельницька обл., Хмельницький район, місто Волочиськ, вулиця Фридрихівська, будинок 40.

▪ Умови здійснення діяльності в Україні

У 2021 році Україна була зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагало мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, дотепер залишаються неврегульованими. 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території країни. Відносини між Україною та Російською Федерацією стали вкрай напруженими.

Відповідно до закону про воєнний стан НБУ запровадив певні тимчасові обмеження, які мають вплив на економічні умови, у тому числі обмеження на міжнародні платежі в іноземній валюті, встановлення офіційного курсу обміну для 24 лютого 2022 року, зняття готівкових коштів з рахунків клієнтів в іноземній валюті та призупинення дебетових операцій з рахунків резидентів держави, яка здійснила збройну агресію проти України. Ці заходи мають на меті забезпечити надійне і стабільне функціонування фінансової системи України та сприяти підтримці Збройних сил України, а також безперебійній роботі критичної інфраструктури.

У лютому 2022 року темп інфляції у річному вираженні зріс до 10,7%. Інфляція має істотний вплив внаслідок напруженості через воєнну агресію і в подальшому фактичне російське вторгнення в Україну 24 лютого. У результаті, ціни на продукти харчування і пальне зросли максимально швидко через надмірний попит та дестабілізацію систем постачання. Разом із порушеними логістичними системами та зрослими виробничими витратами, підвищення попиту населення та подальше зростання світових цін на енергоресурси чинять суттєвий вплив на темп інфляції в Україні.

9 березня 2022 року Міжнародний валютний фонд ухвалив додаткове фінансування для України за програмою екстреної допомоги, відомою як Інструмент швидкого фінансування (Rapid Financing Instrument ("RFI")), у сумі 1,4 мільярда доларів США. Кошти, виділені за програмою RFI, забезпечать фінансування пріоритетних державних витрат і підтримку платіжного балансу України.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла наступні податкові зміни до закінчення дії воєнного стану:

- скасування акцизного податку на пальне та зниження ставки ПДВ на імпортне пальне з 20% до 7%;
- збільшення ліміту річного обороту для застосування спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку з 10 мільйонів гривень до 10 мільярдів гривень, встановлення податкової ставки у розмірі 2% та скасування обмеження за кількістю працівників для великих компаній;
- звільнення землевласників від сплати податку за земельні ділянки та орендної плати за землю у регіонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях чи на територіях, визначених як засмічені вибухонебезпечними предметами (перелік таких територій буде визначено Кабінетом Міністрів України); період звільнення від оподаткування – з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано дію воєнного стану;
- звільнення від оподаткування операцій із добровільної передачі товарів і надання послуг Збройними силами України та підрозділам територіальної оборони;
- скасування нарахування податкових штрафів і пені за порушення податкового законодавства;

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- включення суми ПДВ, сплаченої на вартість придбаних товарів і послуг, до податкового кредиту на основі первинної документації через неможливість реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) (реєстрацію податкових накладних у ЄРПН буде завершено протягом 6 місяців після скасування воєнного стану);
- скасування на 2022 рік екологічного податку для підприємств, розташованих у зонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях.

У березні 2022 року уряд запровадив нульову квоту на експорт мінеральних добрив, великої рогатої худоби, м'яса великої рогатої худоби, жита, гречки, проса, цукру та солі, придатної для споживання. Експорт пшениці, кукурудзи, курячого м'яса, яєць та соняшникової олії підлягає ліцензуванню. Експорт природного газу заборонено.

Внаслідок російського вторгнення в Україну всі морські порти заблоковані, тому вантажні перевезення Чорним і Азовським морями наразі неможливі. Вантажні перевезення здійснюються залізничним транспортом і вантажними автомобілями.

Подальше економічне зростання залежить від подолання воєнної агресії Росії та від успіху Уряду України у реалізації нових реформ і стратегії відбудови після припинення вторгнення, а також співпраці з міжнародними фондами.

Попри певні покращення у 2021 році, наслідки поточної політичної та економічної невизначеності передбачити вкрай складно внаслідок воєнного вторгнення Росії на територію України в лютому 2022 року, і вони мають суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність є річною фінансовою звітністю Компанії, яка підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю та на подальшу оцінку будівель, споруд та машин та обладнання за справедливою вартістю, біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж та сільськогосподарської продукції, яка відображається за собівартістю, яка визначається як справедлива вартість за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю.

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Проте станом на дату випуску цієї фінансової звітності, таксономія UA XBRL МСФЗ 2021 не була опублікована та процес подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі не був ініційований Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його протягом 2022 року.

б) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding N.V. разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність перепрофілюватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

За 2021 рік чистий прибуток Компанії склав 576 528 тис. грн. (у 2020 році - чистий прибуток у сумі 58 214 тис. грн.), і Компанія мала позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 424 805 тис. грн. (у 2020 році - позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 279 513 тис. грн.). Поточні активи Компанії станом

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

на 31 грудня 2021 року перевищували поточні зобов'язання на 1 538 315 тис. грн. (31 грудня 2020 року – на 888 460 тис. грн.).

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. Негайно після цього наказом Президента України, який ухвалила Верховна Рада України, було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Враховуючи зазначене вище, Компанія оцінила обґрунтованість застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності.

Група компаній Астарта добре диверсифікована з географічної точки зору, а її основні активи розташовані у центральній частині України (у Полтавській області) та на заході України (у Хмельницькій, Вінницькій, Житомирській і Тернопільській областях); при цьому менш ніж 1% активів розташовані на півночі (у Чернігівській області) та на сході України (у Харківській області). На дату цієї фінансової звітності:

- найінтенсивніші бойові дії локалізовані в областях, де компанії Групи не провадять свою діяльність, отже, не має суттєвих активів;
- відсутні пошкоджені критичні активи, які не давали би можливості компаніям Групи продовжувати свою діяльність;
- суттєві активи не втрачені і не знаходяться на непідконтрольних Уряду України територіях.

У травні 2022 року група компаній Астарта закінчила свою весняну посівну кампанію цукрового буряка та зернових у всіх областях. Вся техніка та обладнання проходять регулярне технічне обслуговування з метою їх підготовки. Група провела посівну кампанію в аналогічних обсягах і протягом термінів, які були раніше, для забезпечення продовольчої безпеки країни. Кожне дочірнє агропідприємство Групи використовує власні запаси насіння, пального та мінеральних добрив, які знаходяться у безпосередній близькості до орних земельних ділянок.

Компанії Групи планують розпочати збиральну кампанію озимих у звичайному режимі на початку липня і продовжити її до серпня. Залежно від погодних умов та інших факторів, є можливість відкласти збирання врожаю на один-два тижні без істотного впливу на врожайність та якість. Вже відбуваються закупівлі пального для сезону збирання врожаю спільно з Міністерством аграрної політики і продовольства України та зерновими асоціаціями. У 2022 році Група планує роботу всіх її цукрових заводів із завантаженням виробничих потужностей на 3% більше, ніж у минулому році.

Компанії Групи частково реалізувала свою сільськогосподарську продукцію у січні-травні 2022 року місцевим покупцям та на експорт. Станом на дату цієї фінансової звітності Компанія має значні залишки зернових у хорошому стані. Наразі компанії Групи продовжують продавати свої зернові, цукор, молоко та продукцію переробки сої на внутрішньому ринку. Хоча експорт за рахунок морських перевезень тимчасово неможливий внаслідок призупинення роботи морських портів, компанії Групи планують здійснювати експортні продажі пшениці, кукурудзи та сої залізницею. Компанії Групи вже займаються переналаштуванням їхніх звичайних маршрутів доставки з південних у західні області. Транспортні маршрути у центральній та західній частинах України не зазнають впливу бойових дій.

Компанія не має торговельних відносин із компаніями, включеними до санкційних списків України, ЄС і США, чи з компаніями, пов'язаними з особами під цими санкціями.

Власні сільськогосподарські та офісні ІТ-рішення дозволяють Компанії забезпечити роботу бізнес-процесів у віддаленому режимі у поточних обставинах. Однак, у разі порушення роботи централізованих систем, усі дочірні підприємства Групи можуть працювати автономно відповідно до внутрішніх процедур і положень.

Український уряд вживає різноманітних заходів для підтримки діяльності аграрного сектору України. Уряд ухвалив механізм державних гарантій за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу в аграрному секторі. Такий же механізм для більших агропідприємств знаходиться у процесі впровадження і був уже обговорений з банками та учасниками ринку через асоціації. Вже затверджено зниження оподаткування поставок пального на територію України. Цей механізм дозволить надалі постачати пальне в Україну.

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася фінансових показників за її кредитами. Станом на 16 травня 2022 року керівництво також підготувало прогноз дотримання фінансових показників за кредитами до травня 2023 року (включно). Спираючись на цей прогноз, керівництво очікує, що Компанія зможе дотримуватися встановлених фінансових показників у наступні 12 місяців після дати цієї фінансової звітності з істотним

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

операційним запасом порівняно з передбаченими договорами значеннями показників. На думку керівництва, стабільне збереження такого операційного запасу буде забезпечене за рахунок скорочення обсягу зовнішнього боргу, а також позитивних операційних результатів. Скорочення обсягу зовнішнього боргу буде забезпечене за рахунок обслуговування існуючого боргу відповідно до первісних графіків погашення кредитів.

Станом на дату цієї фінансової звітності стан та безпека активів Компанії не зазнають істотного впливу поточного вторгнення Російської Федерації, і операційні та логістичні процеси були переоцінені Компанією для забезпечення безперервності її бізнесу, як описано вище. Керівництво Компанії вживає належних заходів для постійного перегляду її бізнес-процесів і методів роботи і склало бюджет на 12 місяців, виходячи з припущення, що ступінь інтенсивності бойових дій в областях, де розташовані активи Компанії, та на частині території України, наразі захопленої російськими військами, суттєво не підвищиться; Група зможе проводити збиральну кампанію; залізнична інфраструктура функціонуватиме і може використовуватися для здійснення експортних продажів протягом періоду закриття морських портів; цукрові заводи з переробки зібраного врожаю цукрового буряка матимуть можливість працювати у 2022-2023 роках.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Компанію, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Компанію може бути від значного до вкрай негативного.

Серед основних факторів ризику:

- Здатність Компанії проводити перемовини з банками та залучення нових кредитних лімітів (інструментів кредитування) у третьому кварталі 2022 року для фінансування операційної діяльності Компанії. Це залежить від доступності та бажання банків надати таке нове фінансування, що є фактором невизначеності.
- Здатність отримувати кошти від банків, доступні за невикористаними кредитними лініями, які вже затверджені на теперішній час або отримання яких очікується протягом року. Оскільки зобов'язання надати такі кредити не є юридично обов'язковими та залежать від здатності банків (в основному українських банків) надати кошти.
- Безпека основних засобів та товарно-матеріальних запасів (активів) і доступ до логістичних маршрутів значною мірою залежать від перебігу воєнних дій. Існує значна невизначеність стосовно того, чи будуть активи або маршрути транспортування пошкоджені або доступні, а отже, чи матиме Компанія можливість переміщувати свої активи до пунктів призначення, клієнтів або постачальників. Це може призвести до додаткових витрат або втрати доходів

З метою аналізу впливу цих ризиків та обґрунтування здатності продовжувати подальшу безперервну діяльність керівництво підготувало актуалізований фінансовий прогноз станом на кінець травня 2022 року, який свідчить про те, що здатність Компанії продовжувати безперервну діяльність залежатиме від таких значних припущень:

- Банки вже затвердили більшість кредитних ліній, необхідних для фінансування першого, другого та частково третього кварталу, або затвердження банками наразі у процесі. Керівництво зможе отримати кошти за затвердженими кредитними лініями для фінансування операційної діяльності
- Керівництво зможе узгодити з банками та залучити нові кредитні лінії у третьому кварталі 2022 року. Історично керівництво підтримувало плідні відносини з банками та мало змогу залучити нове фінансування

При підготовці актуалізованого фінансового прогнозу керівництво здійснило наступні коригування початкового фінансового прогнозу:

- скорочення обсягу реалізації через можливі ускладнення при зміні існуючих маршруті перевезень, наприклад, через західний кордон замість чорноморських портів
- скорочення витрат завдяки відкладенню великих інвестиційних проектів і усунення несуттєвих витрат.

З урахуванням цих кроків, яких уживає Компанія, керівництво дійшло висновку про обґрунтованість підготовки фінансової звітності відповідно до принципу безперервності діяльності. Проте, враховуючи невизначеність впливу майбутнього перебігу воєнного вторгнення на зазначені вище значні припущення, покладені в основу прогнозів керівництва, керівництво дійшло висновку про наявність суттєвої невизначеності, який може викликати значні

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність. Отже, Компанія може втратити здатність реалізовувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході нормального ведення бізнесу.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

д) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятися від оціночних. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, Керівництво також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

а) Знецінення основних засобів

Компанія зобов'язана проводити тест на знецінення своїх необоротних активів або одиниць, що генерують грошові потоки, коли є ознаки, що актив або одиниця, що генерує гроші потоки ("ОГПП"), можуть бути знецінені. Станом на 31 грудня 2021 року було проведено тест на знецінення.

Для тестування на зменшення корисності керівництво Компанії визначило 3 ОГПП, що були сформовані на основі сегментів, до яких відносяться активи Компанії, що підлягають тестуванню, в рамках Групи під контролем Astarta Holding N.V. через її вертикальну інтегрованість та централізоване управління. Одним із визначальних факторів у визначенні підрозділу, що генерує грошові потоки, є можливість вимірювання незалежних грошових потоків для цієї одиниці. У межах визначених підрозділів, що генерують грошові кошти, значна частина їх виробництва надходить до іншого підрозділу, що генерує гроші. Тому необхідне судження при визначенні одиниці, що генерує гроші.

Тестування на зменшення корисності проводиться на основі розрахунку вартості використання, використовуючи прогноз грошових потоків, що не перевищує п'ятирічного періоду. Прогноз грошових потоків базується на бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом Групи, у складі фінансового директора, генерального директора, операційного директора, комерційного директора та директора з виробництва та на наступні чотири роки - на екстрапольованих прогнозах на основі індексу споживчих цін та цукру цінові прогнози Світового банку. Останні детальні розрахунки зменшення корисності були здійснені станом на 31 грудня 2021 року, зроблені ключові припущення та обґрунтовано можливі зміни цих припущень розкриті в Примітці 4. Керівництво прийняло певні судження для визначення ключових припущень та впливу на розрахунок акумульованої вартості у використанні.

б) Переоцінка будівель, машин та обладнання

Компанія використовує модель переоцінки для обліку будівель та споруд, машин та обладнання. Визначення справедливої вартості вимагає прийняття суджень і використання припущень.

с) Амортизація

Для визначення терміну корисної експлуатації основних засобів керівництво має зробити оцінки. Керівництво оцінює залишковий термін використання відповідно до поточних технічних умов активів та оціночного періоду, протягом якого очікується, що активи будуть генерувати вигоди для Компанії. Якби орієнтовний термін корисного використання відрізнявся на 10% від кошторису керівництва, вплив на суму

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

амортизації за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, полягав би у її зменшенні на 8 537 тис.грн. (31 грудня 2020: 8 794 тис.грн.) або збільшенні її на 9 905 тис. грн. (31 грудня 2020: 10 614 тис.грн.).

d) Визначення справедливої вартості біологічних активів

Через відсутність активного ринку Компанія оцінює справедливу вартість біологічних активів за теперішньою вартістю чистих грошових потоків, які будуть отримані від використання активів дисконтованих за поточною ринковою ставкою, розрахованою на основі WACC, включаючи певні коригування в з врахуванням специфіки активу. Справедливу вартість біологічних активів визначають внутрішні експерти Компанії з питань сільського господарства, продажу та фінансової звітності на основі технологічних карток виробництва для кожного виду біологічних активів, бюджету на наступний рік, затвердженого Бюджетним комітетом та майбутніх ринкових цін та економічних прогнозів. Основні оцінки та припущення, пов'язані з оцінкою, окрім ставки дисконтування - це врожайність, ціни на врожай, який буде зібрано та виробничі витрати, які потрібно буде понести на вирощування сільськогосподарських культур та надої молока, ціни на молоко та м'ясо для корів. Аналіз чутливості представлено в Примітці 6. Визначення справедливої вартості проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості.

Діяльність Компанії за своєю природою дуже сприйнятлива до погодних умов під час посівної програми та збирання врожаю, а також під час вирощування сільськогосподарських культур. Несподівані зміни погодних умов можуть вплинути на витрати на виробництво та врожайність сільськогосподарських культур, що використовуються при оцінці справедливої вартості біологічних активів, і, в кінцевому рахунку, матимуть значний вплив на фінансові результати Компанії. Компанія постійно контролює прогнози та вживає необхідних заходів для мінімізації впливу. Чутливість припущень, на які впливає ця оцінка, таких як урожайність і витрати, розкриті в Примітці 6.

e) Визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції

Керівництво визначає справедливу вартість сільськогосподарської продукції на основі котируваних цін на активному ринку. Справедлива оцінка проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості. Крім того, витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються та віднімаються із справедливої вартості. Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату збору врожаю. Потенційне збільшення або зменшення ціни продажу сільськогосподарської продукції, яка була визначена в момент збору врожаю, для сільськогосподарських культур, проданих протягом року, не впливає на операційний прибуток Компанії.

f) Зобов'язання з оренди

Для розрахунку зобов'язань з оренди землі керівництво використовує деякі оцінки:

- ставка оренди;
- ставка дисконтування;
- термін оренди.

Компанія включає в орендні платежі, що використовуються при розрахунку зобов'язань за оренду землі, загальну фактичну суму змінних орендних платежів, що містять ставку оренди, яка змінюється в залежності від зміни індексу або ставки. Компанія наражається на можливе майбутнє збільшення змінних орендних платежів на основі індексу або ставки, що не включаються до зобов'язань з оренди до моменту настання таких змін. Коли відбувається коригування орендних платежів на основі індексу чи ставки, відбувається переоцінка зобов'язання з оренди та сума такої переоцінки визнається в якості коригування активу у формі права користування.

Збільшення або зменшення орендних платежів на 10% на 31 грудня 2021 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 16 872 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 66 933 тис. грн).

Орендні платежі дисконтуються з використанням додаткової ставки запозичення, оскільки процентну ставку, яка міститься в договорі оренди, неможливо визначити.

Збільшення або зменшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2021 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 39 084 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 41 164 тис. грн).

Опціон щодо подовження та розірвання договорів міститься в ряді договорів оренди. Ці умови використовуються для досягнення максимальної гнучкості в експлуатації в частині управління договорами.

При визначенні терміну оренди земельної ділянки, керівництво враховує всі факти та обставини, що створюють економічний стимул для використання опціону щодо подовження терміну оренди. Опціон на подовження терміну оренди землі Компанія розглядала як не ймовірний зважаючи на довгостроковий період договорів, що найкраще відображає обґрунтовано очікуваний період оренди, що підтверджується минулим досвідом розірвання договорів оренди та очікуваннями щодо використання земельної ділянки.

Опціон на подовження строку оренди наступних об'єктів вважається ймовірним, і він включається до оцінки активів та зобов'язань, що виникають внаслідок оренди.

	Очікуваний строк оренди
Цілісні майнові комплекси	5
Нерухоме обладнання	5
Рухоме майно	3

3. Основні положення облікової політики

3.1. Іноземна валюта

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу між функціональною та іноземною валютами на дату здійснення операції.

На кінець кожного звітного періоду Компанія відображає:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються по валютному курсу з використанням курсу на кінець звітного періоду;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких на баланс пов'язане з операціями в іноземній валюті, відображаються по валютному курсу на дату здійснення операції;
- немонетарні статті, які відображені в обліку за справедливою вартістю, в іноземній валюті відображаються по валютному курсу на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при здійсненні розрахунків за монетарними статтями або при перерахунку монетарних статей за курсами, що відрізняються від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх звітних періодах, підлягають визнанню у складі прибутків чи збитків того періоду, в якому такі різниці виникли.

Прибутки та збитки від переоцінки зобов'язань за кредитами в іноземній валюті, та інші прибутки та збитки від переоцінки монетарних залишків в іноземній валюті, відображаються в складі інших операційних доходів та витрат.

3.2. Основні засоби

а. Власні активи

Компанія застосовує модель переоціненої вартості для груп основних засобів:

- Будівлі;
- Споруди;
- Машини та обладнання.

Після визнання активом, об'єкти основних засобів вище зазначених груп обліковуються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю відповідних об'єктів на дату переоцінки за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Будівлі, споруди, машини та обладнання переоцінюються з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого

сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Резерв переоцінки об'єктів основних засобів вище зазначених груп, відображений у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується або коли Компанія припиняє використовувати актив. В останньому випадку сума реалізованої переоцінки – це різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу.

Компанія застосовує модель собівартості для наступних груп основних засобів:

- Транспортні засоби;
- Інші основні засоби.

Модель собівартості передбачає, що після визнання у якості активу об'єкт основних засобів обліковується за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- ціни його придбання, включаючи імпорتنі мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Вартість самостійно побудованих активів включає витрати на матеріали, прямі витрати на працю та відповідну частину накладних витрат.

Споруди - це тристоронні конструкції, які не мають даху, фундаменту чи стіни. Споруди в основному використовуються в сільському господарстві і виробництві цукру та являють собою ангари, силоси, склади та зерносушарки.

Незавершені капітальні інвестиції включають витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів, з урахуванням відповідно прямих, розподілених змінних накладних витрат, понесених при будівництві.

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між доходом від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди, відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

b. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

c. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	до 50 років
Споруди	до 50 років
Машини та обладнання	до 20 років
Транспортні засоби	до 10 років
Інші основні засоби	до 5 років

3.3. Інвестиційна нерухомість

На дату переходу на МСФЗ Компанія визнала інвестиційну нерухомість за умовною первісною вартістю. На дату первісного визнання та подальша оцінка інвестиційної нерухомості визначається за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація інвестиційної нерухомості визнається в звіті про сукупний дохід у відповідності до строку корисного використання окремих активів на прямолінійній основі.

Інвестиційна нерухомість складається з будівель. Оціночний первинний строк корисного використання - 50 років.

3.4. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

- земельні ділянки;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, застосовуючи винятки, наведені в стандарті з 1 січня 2018 року. Контракти, які не були визначені як оренда згідно МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет наявності оренди. Тому визначення договору оренди згідно МСФЗ 16 застосовувалося лише до договорів, укладених або змінених 1 січня 2018 року або після цього.

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів - або терміну корисного використання активу, або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Земля	1 - 49
Будівлі	1 - 5
Обладнання	1 - 5

Транспортні засоби	1 - 3
--------------------	-------

Термін оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди у складі фінансових витрат.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і
- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку договору оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковується за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюються в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на продовження строку оренди або припинення дії договору оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або переоцінка відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до первісної оцінки зобов'язань з оренди та визнаються безпосередньо у прибутку чи збитку. Компанія вирішила не визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, термін якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з такою орендою, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.5. Біологічні активи

Компанія виділяє наступні групи біологічних активів:

- поточні біологічні активи; та
- довгострокові біологічні активи.

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж, за винятком випадків, коли справедливу вартість неможливо достовірно оцінити. Якщо справедливу вартість неможливо достовірно оцінити, біологічні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Витрати на продаж - це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з вибуттям активу, за винятком фінансових витрат та податку на прибуток.

Прибуток (збиток) від зміни справедливої вартості біологічних активів включається до рядка звіту про сукупний дохід "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції". Компанія класифікує біологічні активи як поточні або довгострокові в залежності від середнього строку корисної експлуатації певної групи біологічних активів.

3.6. Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний урожай як сільськогосподарську продукцію. Зібрана сільськогосподарська продукція відображається у звіті про фінансовий стан за меншою вартістю - справедливою вартістю в момент збирання врожаю за вирахуванням витрат на продаж, яка вважається собівартістю на цю дату або чистою вартістю реалізації. Прибуток чи збиток, що виникає при первісному визнанні сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, включається до рядка звіту про сукупний дохід " Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції".

3.7. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (AC), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків») або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або, якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають: мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі активи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка та за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Після первісного визнання резерв очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) визнається для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, і включається до складу витрат. Фінансові активи Компанії, на які поширюється модель ОКЗ представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та їх еквівалентами, короткостроковими депозитами. Компанія оцінює ОКЗ та визнає забезпечення під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Компанія використовує спрощений підхід, передбачений IFRS 9, до оцінки ОКЗ, при якому застосовується резерв під ОКЗ за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. Виявлені збитки від знецінення щодо короткострокових депозитів і грошових коштів та їх еквівалентів були несуттєвими станом на звітну дату.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли: (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу і при цьому: (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3.8. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання, або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.9. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісно очікувану Компанією економічну вигоду. При продажі запасів, їх відпуску у виробництво або при іншому вибутті їх оцінка здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

3.10. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.11. Торгова дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.12. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток чи збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі Інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються у складі фінансових доходів.

3.13. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ОКЗ та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожен звітний дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ОКЗ протягом всього періоду - це ОКЗ, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ОКЗ відображає: (i) неупереджену та зважену за ймовірністю суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активи, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активи, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на весь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструмента

Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовим активам на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. При оцінці зміни кредитного ризику Компанія застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

b. Нефінансові активи

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові кошти - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності одиниць, що генерують грошові потоки, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

c. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередні періоди для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення відшкодованої суми, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якщо б не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.14. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.15. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за вирахуванням витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позицією) оцінюється за амортизованою вартістю.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаній Групи).

У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості збільшення Додаткового капіталу. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від третіх сторін та інших пов'язаних сторін, Компанія відображає доходи в складі Інших операційних доходів.

- Фінансові витрати від амортизації кредиторської заборгованості з отриманих позик відображаються у складі фінансових витрат.

3.16. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.17. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.18. Податки

а. Спрощена система оподаткування для платників єдиного податку 4 групи

Відповідно до Податкового кодексу України, сільськогосподарські компанії, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільськогосподарської продукції можуть застосовувати спрощену систему оподаткування та будучи платниками 4-ї групи сплачувати єдиний податок (фіксований сільськогосподарський податок), якщо сума, одержана від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить понад 75% від валового доходу підприємства. Єдиний податок сплачується замість податку на прибуток, податку на землю, збору за спеціальне використання води, збору за геологорозвідувальні роботи та плати за придбання торгового патенту за здійснення торговельної діяльності. Сума єдиного податку розраховується як відсоток від нормативної грошової оцінки земельних ділянок що орендуються, або є власністю платника.

б. Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством), 14% по операціях з постачання на митній території України та ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції, що класифікується за певними кодами згідно з УКТ ЗЕД, 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг та знижена ставка 7% застосовується у разі постачання на території та імпорту в Україну лікарських засобів, медичних виробів та окремих інших товарів і послуг.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.19. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу на термін, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.20. Процентні доходи і витрати

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.21. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.22. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різниці, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, оцінюються за методом ефективної процентної ставки.

3.23. Згорання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згорання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.24. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.25. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності ("МСФЗ"):

- МСФЗ 17 Страхові контракти

Поправки до існуючих стандартів та інтерпретацій:

- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1** (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41** (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСФЗ 17 та поправка до МСФЗ 4** (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Поправки до МСБО 1 та МСФЗ Практичні рекомендації № 2: Розкриття облікової політики** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Поправки до IAS 8: Визначення бухгалтерських оцінок** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Відкладений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції - поправки до МСБО 12** (опубліковано 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

4. Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції

Рух основних засобів за 2021 та 2020 роки, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна чи переоцінена вартість на 01 січня 2020 року	258 766	379 072	19 580	18 600	676 018
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	7 221	73 132	781	775	81 909
Переведено (до)/з складу інвестиційної нерухомості	5 606	-	-	-	5 606
Переміщення між групами	1 038	(17 158)	20 658	(4 538)	-
Переоцінка/(уцінка)	-	(4 639)	-	-	(4 639)
Вибуття	-	(14 041)	(254)	(518)	(14 813)
Списання та знецінення	-	(2 432)	-	-	(2 432)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2020 року	272 631	413 934	40 765	14 319	741 649
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	4 287	31 169	12 200	1 196	48 852
Переміщення між групами	-	-	1	(1)	-
Вибуття	-	(20 692)	(603)	(659)	(21 954)
Списання та знецінення	-	(1 745)	(174)	-	(1 919)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2021 року	276 918	422 666	52 189	14 855	766 628
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(18 117)	(71 947)	(9 603)	(14 569)	(114 236)
Нарахована амортизація	(16 444)	(77 027)	(6 837)	(1 737)	(102 045)
Переведено до/(з) складу інвестиційної нерухомості	(396)	-	-	(50)	(446)
Переміщення між групами	(849)	415	(3 240)	3 674	-
Вибуття амортизації	-	8 123	125	508	8 756
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(35 806)	(140 436)	(19 555)	(12 174)	(207 971)
Нарахована амортизація	(15 857)	(70 182)	(7 336)	(1 945)	(95 320)
Вибуття амортизації	-	11 209	357	644	12 210
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(51 663)	(199 409)	(26 534)	(13 475)	(291 081)
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	240 649	307 125	9 977	4 031	561 782
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	236 825	273 498	21 210	2 145	533 678
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	225 255	223 257	25 655	1 380	475 547

Рух основних засобів за 2021 та 2020 роки, що надаються в операційну оренду, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	132 254	78 133	4 767	528	215 682
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	553	158	16	-	727
Вибуття	-	(237)	(48)	-	(285)
Переведено (до)/з складу інвестиційної нерухомості	5 606	-	-	-	5 606
Нарахована амортизація	(7 555)	(9 013)	(1 405)	(168)	(18 141)
Переведено (до)/з складу активів в оренді: Основні засоби	(126 004)	1 393	20	(77)	(124 668)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	4 854	70 434	3 350	283	78 921
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	-	3 447	-	-	3 447
Нарахована амортизація	(190)	432	(1 268)	(93)	(13 983)
Переведено (до)/з складу активів в оренді: Основні засоби	112 148	350	(440)	(1)	96 357
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	116 812	46 099	1 642	189	164 742

Рух незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2021 та 2020 роки, представлений наступним чином:

	Незавершені капітальні інвестиції
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	901
Придбання	82 300
Переведено до складу основних засобів	(81 909)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	1 292
Придбання	50 282
Переведено до складу основних засобів	(48 852)
Вибуття	(13)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	2 709

Тест на знецінення - припущення та їх чутливість

Основні припущення, використані для тесту на знецінення активів, це: ставки дисконтування, ціни продажу та собівартість продукції. Ставки дисконтування визначались на основі середньозваженої вартості капіталу та включають наступні ставки для одиниці, що генерує гроші потоки ("ОГПП"):

- ОГПП цукор: 17,4% для 5-річного періоду і 12,6% для звітного періоду
- ОГПП сільське господарство: 17,6% для 5-річного періоду і 12,8% для звітного періоду
- ОГПП великої рогатої худоби: 17,6% для 5-річного періоду і 12,8% для звітного періоду

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надойв молока не враховувалася. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі.

Компанія визначила наступні ціни реалізації:

- Пшениця: 7 082 - 7 656 грн. за тонну
- Кукурудза: 6 074 - 6 545 грн. за тонну
- Молоко: 12 887 - 15 196 грн. за тонну
- Цукор: 19 167 - 23 275 грн. за тонну

Для кожної ОГПП вартість відшкодування активів, визначена за допомогою моделі дисконтування грошових потоків, перевищує балансову вартість активів станом на 31 грудня 2021 року. Аналіз чутливості, розкритий нижче, показує можливий вплив зміни ключових припущень на балансову вартість основних засобів на кінець звітного періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні суттєвого припущення, при цьому всі інші припущення залишаються сталими. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни балансової вартості основних засобів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано одне від одного.

Зменшення балансової вартості основних засобів та відповідне знецінення та/або зменшення резерву переоцінки:

<i>(в тисячах гривень)</i>	ОГПП Сільське господарство	ОГПП Велика рогата худоба
Збільшення ставки дисконтування на 1%	-	6 730
Зменшення ціни на 10%	420 327	37 851
Збільшення собівартості на 10%	420 327	37 851

Тест на знецінення, проведений станом на 31 грудня 2021 року, показав, що відновлювана вартість активів в цукровому сегменті Компанії становить 37 972 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 25 600 тис. грн, в сегменті великої рогатої худоби: 147 824 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 5 991 тис. грн, відновлювана вартість активів в сегменті сільського господарства становить 481 411 тис.грн. та показує перевищення загальної балансової вартості на 47 147 тис.грн.

Інші питання

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість основних засобів, яка була б включена до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності, становлять 103 381 тис. грн. (31 грудня 2020: 37 248 тис. грн.), а машини та обладнання: 175 456 тис. грн. (31 грудня 2020: 197 103 тис. грн).

Остання оцінка будівель, споруд, машин та обладнання Компанії була проведена станом на 31 грудня 2018 року незалежним оцінювачем відповідно до Міжнародних стандартів оцінки. Більшість будівель та деякі об'єкти машин і обладнання були оцінені за допомогою ринкового підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

вартості. Всі інші об'єкти були оцінені за допомогою витратного підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Оренда у орендодавця

Компанія здає в оренду окремі об'єкти основних засобів та інвестиційної нерухомості. Компанія класифікує цю оренду як операційну, оскільки вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив. Протягом 2021 року, Компанія визнала дохід від надання послуг з оренди в сумі 29 740 тис.грн. (2020: 91 314 тис.грн.). У таблиці нижче подано аналіз орендних платежів за строками, показуючи недисконтовані орендні платежі до отримання після звітної дати:

У таблиці нижче подано аналіз орендних платежів за строками, показуючи недисконтовані орендні платежі до отримання після звітної дати.

	2021	2020
Менше 1 року	28 843	24 607
Від 1 до 2 років	20 905	24 222
Від 2 до 3 років	1 020	15 693
Від 3 до 4 років	116	901
Від 4 до 5 років	86	-

5. Активи у формі прав користування

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року суми, визнані у звіті про фінансовий стан, представлені наступним чином:

Активи у формі прав користування:	Земля	Будівлі	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2021 року	861 702	-	7 285	868 987
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2021 року	(232 346)	-	(1 534)	(233 880)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2021 року	629 356	-	5 751	635 107
Надходження активів у формі прав користування	80 221	221	395	80 837
Амортизація	(95 885)	(68)	(1 401)	(97 354)
Вибуття	(3 717)	-	(3 070)	(6 787)
Інші зміни	1	-	-	1
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2021 року	914 117	221	3 456	917 794
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(304 141)	(68)	(1 781)	(305 990)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2021 року	609 976	153	1 675	611 804

Активи у формі прав користування:	Земля	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2020 року	858 921	37 478	896 399
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(179 699)	(4 108)	(183 807)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2020 року	679 222	33 370	712 592
Надходження активів у формі прав користування	57 342	6 413	63 755
Амортизація	(100 354)	(15 389)	(115 743)
Вибуття	(6 853)	(18 521)	(25 374)
Інші зміни	(1)	(122)	(123)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2020 року	861 702	7 285	868 987
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(232 346)	(1 534)	(233 880)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2020 року	629 356	5 751	635 107

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Окрім амортизації активів у формі прав користування, що наведена вище, та витрат на відсотки за зобов'язаннями з оренди (вартість вибуття включена) (Примітка 12) в звіті про фінансові результати також визнані:

	2021	2020
Витрати на короткострокову оренду	(7 783)	(720)
Витрати, що стосуються змінних орендних платежів, що не включаються до оцінки лізингових зобов'язань (включаються до складу операційних витрат)	(1 174)	(1 281)

6. Біологічні активи

Біологічні активи складаються з поточних біологічних активів (сільськогосподарських культур) та довгострокових біологічних активів (тварини).

До тваринництва належить велика рогата худоба та інша худоба. Велика рогата худоба складається з молочної худоби із середньорічним періодом лактації дев'ять місяців, незрілої худоби та великої рогатої худоби, призначеної для продажу. Інша худоба в основному включає свині, коні та вівці.

Оцінка біологічних активів знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів тваринництва враховуються наступні припущення:

- дохід від реалізації сільськогосподарських культур прогнозується на основі очікуваного обсягу зібраного зерна та олійних культур. Дохід від реалізації молока прогнозується виходячи з очікуваного молока, виробленого протягом продуктивного життя великої рогатої худоби після звітної дати, та очікуваного обсягу м'яса на дату забою;
- середній продуктивний термін корови визначається на основі внутрішньої статистичної інформації;
- ціни на зерно, олійні насіння, молоко та м'ясо були отримані з ринкових ресурсів на кінець звітного періоду;
- виробничі витрати та витрати на продаж прогнозуються виходячи з фактичних операційних витрат;
- зростання цін продажу, а також виробничих витрат та витрат на продаж планується, що буде на рівні прогнозованого індексу споживчих цін в Україні;
- при визначенні справедливої вартості біологічних активів застосовується ставка дисконтування до оподаткування. Ставка дисконтування базується на ринковій ставці на звітну дату.

Основні припущення представляють собою оцінку керівництвом майбутніх тенденцій сільського господарства та великої рогатої худоби та базуються на зовнішніх та внутрішніх джерелах даних.

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості культур, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 18,1% (2020: 16,1%)
- врожайність сільськогосподарських культур в середньому для:
  - озимої пшениці: 6,0 т/га (2020: 5,9 т/га)
  - озимого ріпаку: 3,2 т/га (2020: 3,0 т/га)
- ціна реалізації:
  - озимої пшениці: 7 084 грн/т (2020: 4 788 грн/т)
  - озимого ріпаку: 17 169 грн/т (2020: 11 900 грн/т)

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості великої рогатої худоби, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 17,3% (2020: 18,0%)
- ціна на:
  - молоко: 12,68 грн/літр (2020: 10,79 грн/літр)
  - м'ясо: 40,29 грн/кг (2020: 29,06 грн/кг)
- надої молока: 20,7 літрів/день (2020: 19,7 літрів/день)

Значне збільшення або зменшення окремо будь-яких вхідних даних призведе до суттєвого зменшення (збільшення) оцінки справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призведе до зниження справедливої вартості, тоді як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення справедливої вартості.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОЛОЧИСЬК-АГРО»

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, біологічні активи були представлені наступними групами:

	Біологічні активи за типом	Одиниці	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
			Кількість	Вартість	Кількість	Вартість
Довгострокові біологічні активи:						
Тваринництво						
<u>Зрілі біологічні активи:</u>						
Велика рогата худоба	Плодоносні	Голів	2 934	109 502	3 187	123 627
Інші тварини	Споживчі		-	834	-	67
<i>Всього зрілі біологічні активи</i>			2 934	110 336	3 187	123 694
Всього довгострокові біологічні активи			110 336		123 694	
Поточні біологічні активи: Рослинництво						
<u>Незрілі біологічні активи:</u>						
Озима пшениця	Споживчі	Гектарів	8 250	133 754	5 995	70 326
Ріпак	Споживчі	Гектарів	683	17 556	1 705	29 051
<i>Всього незрілі біологічні активи</i>			8 933	151 310	7 700	99 377
Всього поточні біологічні активи			151 310		99 377	
Всього біологічні активи			261 646		223 071	

Інформація про випуск сільськогосподарської продукції за 2021 та 2020 роки представлена наступним чином (природні втрати не враховано):

(в тоннах)	2021	2020
Цукрові буряки	413 940	265 241
Кукурудза	99 738	116 378
Соя	41 439	24 699
Пшениця	37 486	37 831
Молоко	12 623	12 334
Ячмінь	7 122	273
Ріпак	5 608	-
Соняшник	-	1 075

У наступній таблиці представлені зміни у балансовій вартості необоротних та поточних біологічних активів за 2020 та 2021 роки:

	Довгострокові біологічні активи	Поточні біологічні активи	Всього
	Тваринництво	Рослинництво	
На 01 січня 2020 року	122 083	54 348	176 431
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	23 174	669 578	692 752
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	671	319 443	320 114
Вибуття	(22 235)	-	(22 235)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(943 991)	(943 991)
На 31 грудня 2020 року	123 693	99 378	223 071
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	24 099	847 649	871 748
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	(23 638)	882 253	858 615
Вибуття	(13 818)	-	(13 818)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(1 677 970)	(1 677 970)
На 31 грудня 2021 року	110 336	151 310	261 646

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Зміни ключових припущень, що використовуються для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний вплив на показник прибутку:

Вплив на прибуток	2021	2020
10% збільшення ціни на молоко	34 693	30 705
10% зменшення ціни на молоко	(34 693)	(30 705)
10% збільшення ціни на м'ясо	2 702	2 176
10% зменшення ціни на м'ясо	(2 702)	(2 176)
10% збільшення обсягів виробництва молока	8 327	10 187
10% зменшення обсягів виробництва молока	(8 327)	(10 187)
10% підвищення цін на рослинні культури	32 942	19 207
10% зниження цін на рослинні культури	(32 942)	(19 207)
10% збільшення врожайності рослинних культур	32 942	19 207
10% зниження врожайності рослинних культур	(32 942)	(19 207)
10% збільшення витрат на вирощування врожаю	(17 445)	(9 288)
10% зниження витрат на вирощування врожаю	17 445	9 288
5% збільшення індексу споживчих цін	42 181	37 181
5% зниження індексу споживчих цін	(38 474)	(33 828)
1% збільшення облікової ставки тваринництво	(1 941)	(2 156)
1% зниження облікової ставки тваринництво	2 012	2 233
1% збільшення облікової ставки рослинництво	(1 673)	(1 030)
1% зниження облікової ставки рослинництво	1 685	1 012

Вищевказані аналізи чутливості були визначені в результаті зміни основних припущень, що були прийняті наприкінці звітної періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні істотного припущення, зберігаючи всі інші припущення незмінними. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни справедливої вартості біологічних активів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано один від одного.

7. Запаси

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Готова продукція		
Сільського господарства	373 547	124 038
Інше	138	34 379
Всього готова продукція	373 685	158 417
Сировина та витратні матеріали		
Сільського господарства	54 606	87 644
Тваринництва	38 126	4 919
Спільного використання	6 035	4 065
Інше	-	1
Всього сировина та витратні матеріали	98 767	96 629
Товари	722	52
Інвестиції у майбутній врожай	192 611	124 153
Всього	665 785	379 251

Собівартість сільськогосподарської продукції представлена її справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж в момент збору врожаю. Справедлива вартість сільськогосподарської продукції була оцінена на основі ринкових цін на дату збору врожаю, що належить до 1-го рівня ієрархії справедливої вартості.

8. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Торгова дебіторська заборгованість	765 879	685 084
Резерв під очікувані кредитні збитки	(6 040)	(10 052)
Всього дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	759 839	675 032

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОЛОЧИСЬК-АГРО»

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фінансові допомоги видані	399 677	176 453
Інша дебіторська заборгованість	25 445	25 323
Резерв під очікувані кредитні збитки	(33 954)	(28 992)
Всього інша поточна дебіторська заборгованість	391 168	172 784

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та під знецінення авансів за 2021 та 2020 роки представлений наступним чином:

	Резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Резерв під очікувані кредитні збитки іншої поточної дебіторської заборгованості	Всього
На 01 січня 2020 року	(6 993)	(6 980)	(13 973)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(3 059)	(22 580)	(25 639)
Використання резерву	-	568	568
На 31 грудня 2020 року	(10 052)	(28 992)	(39 044)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	4 012	(5 046)	(1 034)
Використання резерву	-	83	83
Інші зміни	-	1	1
На 31 грудня 2021 року	(6 040)	(33 954)	(39 994)

Торгова та інша дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	726 846	(5 402)	528 858	(5 957)
Від 1 до 30 днів	2 126	(46)	7 703	(127)
Від 31 до 60 днів	1 914	(42)	2 551	(67)
Від 61 до 90 днів	9 568	(157)	1 947	(52)
Від 91 до 120 днів	12 479	(174)	1 951	(52)
Від 121 до 365 днів	12 946	(219)	130 832	(3 497)
Більше 365 днів	-	-	11 242	(300)
Всього	765 879	(6 040)	685 084	(10 052)

Інша поточна дебіторська заборгованість	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	399 914	(8 746)	176 542	(3 758)
Від 1 до 30 днів	4	(4)	-	-
Від 31 до 60 днів	4	(4)	-	-
Від 91 до 120 днів	4	(4)	-	-
Від 121 до 365 днів	36	(36)	25 151	(25 151)
Більше 365 днів	25 160	(25 160)	83	(83)
Всього	425 122	(33 954)	201 776	(28 992)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, залишки грошових коштів та їх еквівалентів представлені наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Поточні рахунки в UAH	3 025	8 946
Поточні рахунки в USD	-	70 687
Готівка в касі	329	94
Всього	3 354	79 727

Кредитна якість грошових коштів наведена в Примітці 19.

10. Власний капітал

Зареєстрований капітал

Зареєстрований капітал Компанії станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, представлений наступним чином:

	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	11 503,62	99,7993%	11 503,62	99,7993%
Цукровик Полтавщини АПО ТОВ	23,13	0,2006%	23,13	0,2006%
Зерно-Агротрейд ТОВ	0,01	0,0001%	0,01	0,0001%
Всього	11 526,75	100,00%	11 526,75	100,00%

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, були наступні:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Позиковий капітал*	681 884	713 448
За вирахуванням: Грошей та їх еквівалентів	(3 354)	(79 727)
Чисті зобов'язання	678 530	633 721
Власний капітал	2 240 735	1 664 209
Всього капітал	2 919 265	2 297 930
Коефіцієнт фінансового левериджу	23%	28%

*Позиковий капітал розраховується як сума довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань з оренди, інших довгострокових зобов'язань, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими кредитами та позиками, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями з оренди, короткострокових кредитів та позик.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

11. Кредити та позики

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, кредити та позики представлені наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Довгострокові кредити та позики		
Довгострокові позики банків	(11 178)	(25 383)
Всього	(11 178)	(25 383)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банківські позики	(5 092)	(18 542)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	(30)	(41)
Всього	(5 122)	(18 583)

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2021 та 2020 року:

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2021	31 грудня 2020
	2021	2020		
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками				
USD	4,09%	5,13%	(16 270)	(43 925)
Всього			(16 270)	(43 925)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			(30)	(41)
Всього зобов'язання			(16 300)	(43 966)

Звірка руху зобов'язань з грошовими потоками від фінансової діяльності представлена наступним чином:

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Отримані фінансові допомоги	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	(78 713)	(709 221)	-	-	(787 934)
Грошовий потік	32 648	204 251	4 413	12 402	253 714
Нарахування відсотків	-	(121 868)	(4 457)	-	(126 325)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(61 206)	-	-	(61 206)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	17 875	-	-	17 875
Вплив курсових різниць	(10 262)	-	3	-	(10 259)
Інший рух	12 402	841	-	(12 402)	841
Залишок на 31 грудня 2020 року	(43 925)	(669 328)	(41)	-	(713 294)
Грошовий потік	1 225	190 044	1 125	26 529	218 923
Нарахування відсотків	-	(121 295)	(1 109)	-	(122 404)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(71 127)	-	-	(71 127)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	6 273	-	-	6 273
Вплив курсових різниць	(106)	-	2	-	(104)
Інший рух	26 536	3	(7)	(26 529)	3
Залишок на 31 грудня 2021 року	(16 270)	(665 430)	(30)	-	(681 730)

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року інший рух у сумі 26 529 тис.грн. між кредитами та позиками та отриманими фінансовими допомогами виник внаслідок погашення банківського кредиту Компанії пов'язаною стороною і підписанням угоди про переведення заборгованості Компанії перед банком у отриману фінансову допомогу від пов'язаної сторони (2020: 12 402 тис. грн.).

Банківські кредити забезпечені наступними активами

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Основні засоби	23 913	81 214

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

12. Зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року, зобов'язання з оренди активи представлені наступним чином:

	2021	2020
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(498 957)	(523 515)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(170 371)	(185 706)
Зобов'язання з оренди станом на 01 січня	(669 328)	(709 221)
Надходження зобов'язання з оренди	(71 127)	(61 206)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(121 295)	(121 868)
Сплата зобов'язань з оренди	68 749	82 383
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	121 295	121 868
Вибуття	6 273	17 875
Інші зміни	3	841
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(496 707)	(498 957)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(168 723)	(170 371)
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня	(665 430)	(669 328)

13. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації представлений наступним чином:

	2021	2020
Буряк	391 705	172 038
Кукурудза	344 098	393 297
Соя	341 080	239 005
Пшениця	176 200	127 988
Молоко	139 248	118 914
Насіння	135 698	-
Послуги	34 247	87 115
Інше	31 617	34 746
Всього	1 593 893	1 173 103
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	1 559 646	1 085 988
Протягом періоду	34 247	87 115
Всього	1 593 893	1 173 103

14. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2021	2020
Буряк	(466 841)	(219 310)
Кукурудза	(371 468)	(431 657)
Соя	(349 396)	(202 818)
Пшениця	(155 986)	(146 771)
Насіння	(119 644)	-
Молоко	(95 075)	(80 818)
Послуги	(25 328)	(44 278)
Інше	(28 970)	(41 314)
Всього	(1 612 708)	(1 166 966)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2021	2020
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(696 321)	(275 458)
Матеріали	(398 145)	(428 540)
Послуги	(206 727)	(180 028)
Амортизація	(188 741)	(182 767)
Заробітна плата	(122 774)	(100 173)
Всього	(1 612 708)	(1 166 966)

15. Адміністративні витрати

	2021	2020
Заробітна плата та нарахування	(19 801)	(13 736)
Професійні послуги	(2 974)	(1 228)
Амортизація	(2 013)	(1 338)
Податки та збори	(681)	(595)
Паливо та інші матеріали	(523)	(475)
Інші	(2 974)	(1 139)
Всього	(28 966)	(18 511)

16. Витрати на збут

	2021	2020
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(87 094)	(71 341)
Інші	(2 270)	(2 545)
Всього	(89 364)	(73 886)

17. Інші операційні витрати

	2021	2020
Пеня та штрафи	(11 195)	(4 600)
Заробітна плата та нарахування	(8 859)	(1 096)
Благодійність та соціальні витрати	(5 100)	(4 646)
Знецінення запасів	(3 416)	(1 513)
Знецінення основних засобів	(1 780)	(1 864)
Витрати по резерву під очікувані кредитні збитки	(1 033)	(25 639)
Курсові різниці	-	(19 332)
Інші	(1 265)	(2 104)
Всього	(32 648)	(60 794)

18. Фінансові витрати

	2021	2020
Фінансові витрати:		
Нараховані відсотки по оренді	(121 295)	(121 868)
Відсотки по банківських кредитах	(1 108)	(4 457)
Інші	(281)	(632)
Всього	(122 684)	(126 957)

19. Управління фінансовими ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках (Примітка 9), а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість (Примітка 8).

Торгова дебіторська заборгованість

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструменту.
- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і
- обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності, Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 60 діб;
- виплати боржника затримуються від 61 до 90 діб;
- виплати боржника затримуються від 91 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів		
Група А	5 361	2 768
Група В	14	10
Група С	1 121 385	702 622
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	1 126 760	705 400
Резерв під очікувані кредитні збитки	(14 148)	(9 715)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	1 112 612	695 685
Прострочена дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість	64 241	181 460
Резерв під очікувані кредитні збитки	(25 846)	(29 329)
Всього	38 395	152 131

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

У році, що закінчився 31 грудня 2021 року, приблизно 96 % доходів отримано від 10 клієнтів (31 грудня 2020: 96% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2021 року становлять 201 259 тис.грн (31 грудня 2020: 183 615 тис.грн).

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінено на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):		
Not Prime	925	168
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:		
Group A	2 100	79 465
Готівка	329	94
Всього	3 354	79 727

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Станом на 31 грудня 2021:						
Довгострокові кредити та позики	(11 178)	(11 690)	-	(5 465)	(6 225)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(496 707)	(1 210 246)	-	(170 221)	(464 408)	(575 617)
Інші довгострокові зобов'язання	(154)	(154)	-	(154)	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(5 122)	(5 672)	(5 672)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(168 723)	(173 155)	(173 155)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(33 171)	(33 171)	(33 171)	-	-	-
Поточні забезпечення	(16 091)	(16 091)	(16 091)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(3 343)	(3 343)	(3 343)	-	-	-
Всього	(734 489)	(1 453 522)	(231 432)	(175 840)	(470 633)	(575 617)
Станом на 31 грудня 2020:						
Довгострокові кредити та позики	(25 383)	(26 771)	-	(14 034)	(12 737)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(498 957)	(1 156 182)	-	(168 866)	(464 283)	(523 033)
Інші довгострокові зобов'язання	(154)	(154)	-	(154)	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(18 583)	(20 400)	(20 400)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(170 371)	(216 740)	(216 740)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(141 921)	(141 921)	(141 921)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(3 543)	(3 543)	(3 543)	-	-	-
Всього	(858 912)	(1 565 711)	(382 604)	(183 054)	(477 020)	(523 033)

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	USD
Станом на 31 грудня 2021:	
<i>Фінансові активи:</i>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 918
Всього фінансових активів	1 918
<i>Фінансові зобов'язання:</i>	
Довгострокові кредити та позики	(11 178)
Короткострокові кредити та позики	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(5 122)
Всього фінансових зобов'язань	(16 300)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(14 382)

Станом на 31 грудня 2020:

<i>Фінансові активи:</i>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 367
Гроші та їх еквіваленти	70 686
Всього фінансових активів	72 053
<i>Фінансові зобов'язання:</i>	
Довгострокові кредити та позики	(25 383)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(18 583)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(1 979)
Всього фінансових зобов'язань	(45 945)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	26 108

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишались незмінними.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Зміна, %	10%	10%
USD	(1 438)	2 611

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливую вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року в Компанії відсутні інструменти зі змінною ставкою.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку на кожну звітну дату визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилення на поточну справедливую вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2021 та 2020 року.

20. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Правила трансфертного ціноутворення, встановлені Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України стосовно трансфертного ціноутворення» та чинні на 31 грудня 2021 року, дозволяють податковим органам здійснювати коригування на трансфертне ціноутворення та донараховувати податкові зобов'язання щодо контрольованих операцій з пов'язаними та непов'язаними сторонами, якщо ціна операції не є ринковою та не підкріплена належною документацією. Керівництво застосовує усі необхідні механізми внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог законодавства про трансфертне ціноутворення.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, Компанія не вела значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

Відповідно до українського законодавства договори оренди землі мають бути зареєстровані органами державної влади. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, для ряду договорів оренди землі Компанії не було завершено реєстраційні процедури. До їх числа належать як договори оренди, що є тимчасово не зареєстрованими у зв'язку із тривалою процедурою реєстрації, так і такі договори, які не будуть зареєстровані у майбутньому. Внаслідок цього, щодо таких договорів існує ризик змови конкурентів та / або орендодавців стосовно скасування права Компанії орендувати відповідні земельні ділянки.

Загальна площа орендованих незареєстрованих ділянок станом на 31 грудня 2021 року становила 1 630 га, що становить близько 5% загальної площі орендованих ділянок Компанії (31 грудня 2020: 1 915 га, та 5% від загальної площі орендованих ділянок відповідно), і активи у формі права користування та зобов'язання з оренди, визнані за такими договорами становили 29 410 тис. грн та 29 123 тис. грн відповідно. (31 грудня 2020: 29 754 тис. грн та 27 461 тис. грн відповідно).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

21. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі. Ціни для операцій із пов'язаними сторонами визначаються на контрактній основі, що базується на ринкових умовах.

- Операції з пов'язаними сторонами за 2021 та 2020 роки були такими:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2021 рік:					
Продажі запасів	-	565 245	798 499	-	1 363 744
Продажі необоротних активів	6	-	288	-	294
Надання послуг	84	-	32 857	-	32 941
Інші операційні доходи	1 607	8	-	-	1 615
Закупки запасів	-	-	(463 338)	-	(463 338)
Закупки необоротних активів	(2)	-	(5 917)	-	(5 919)
Закупки послуг	(889)	(1 373)	(46 486)	(29)	(48 777)
Інші операційні витрати	-	-	(2 610)	-	(2 610)
Фінансові витрати	(250)	-	(471)	-	(721)
За 2020 рік:					
Продажі запасів	-	398 747	513 299	-	912 046
Продажі необоротних активів	-	-	4	-	4
Надання послуг	113	-	78 652	-	78 765
Інші операційні доходи	-	-	34 493	-	34 493
Закупки запасів	-	-	(439 798)	-	(439 798)
Закупки необоротних активів	(1 191)	-	(10 096)	-	(11 287)
Закупки послуг	(7 407)	(3 958)	(31 513)	-	(42 878)
Інші операційні витрати	207	314	(991)	-	(470)
Фінансові витрати	(1 763)	(6)	(909)	-	(2 678)

Фінансові допомоги видані та отримані від пов'язаних сторін за 2021 та 2020 роки, були представлені таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2021 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	(150 000)	(668 184)	(818 184)
повернено	75 000	315 350	390 350
Фінансові допомоги отримані			
погашено	-	(26 529)	(26 529)
За 2020 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	(75 000)	(141 656)	(216 656)
повернено	75 000	223 523	298 523
Фінансові допомоги отримані			
отримано	-	12 402	12 402
погашено	-	(12 402)	(12 402)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами, станом на 31 грудня 2021 та 2020 року були представлені таким чином:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2021 рік:				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8	1 908	752 869	754 785
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	4	4
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	390 875	390 875
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(400)	-	(20 516)	(20 916)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	(201 259)	(9)	(201 268)
Інші поточні зобов'язання	(496)	-	(2 599)	(3 095)
За 2020 рік:				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	10	1 367	666 299	667 676
Інша поточна дебіторська заборгованість	73 393	-	99 303	172 696
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	(1 979)	(115 781)	(117 760)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	(183 615)	(9)	(183 624)

Інші операції з пов'язаними сторонами

Компанія орендує землю, офісні приміщення та основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні активи у формі права користування та зобов'язання визнані в сумах 1 828 тис. грн. та 4 068 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020: 5 751 тис. грн. та 14 032 тис. грн. відповідно). В 2021 році, Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 1 469 тис. грн. (2020: 9 382 тис. грн.). Витрати по відсотках були визнані в сумі 721 тис. грн. (2020: 2 665 тис. грн.).

Поруки, застави та гарантії з (та) пов'язаним сторонам

Компанія виступає однією із сторін в ряді угод, а саме, є стороною, що надає свої активи в заставу або виступає поручителем, гарантом за пов'язаних сторін.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, застави власних активів склали:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Основні засоби	18 423	37 209

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2021 року складався з Генерального директора та директорів основних підрозділів Компанії. У 2021 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною склали 3 705 тис.грн. (2020: 2 912 тис.грн.).

22. Події після звітної дати

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території України.

Станом на дату випуску цього звіту Компанія продовжує здійснювати діяльність без жодних обмежень. Керівництво Компанії зберігає контроль над усією діяльністю. Офісний персонал працює дистанційно, а виробничий персонал виконує свої обов'язки у відповідних областях діяльності. Приблизно 200 співробітників з усіх компаній Групи були мобілізовані до лав Збройних сил України. Компанія підтримує цих співробітників необхідним захисними засобами

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

захисту та надає їм фінансову підтримку. Міністерство аграрної політики та продовольства України веде спільну роботу з Міністерством оборони України з метою резервування кадрів для надання аграрному сектору можливості провести весняну посівну кампанію.

Компанії Групи успішно провели роботи з обслуговування для підготовки до весняної посівної кампанії та на дату цієї звітності закінчили посівну кампанію згідно плану.

Платежі з обслуговування боргу не є значними для Компанії на цьому етапі і можуть покриватися за рахунок поточних грошових потоків від операційної діяльності, отриманих від реалізації товарів. Компанія має достатні кошти для обслуговування наявного боргу. Компанії Групи має кредитні лінії, відкриті в українських банках, які забезпечують кошти на основні операційні потреби (включаючи заробітну плату, податки, оборотні засоби виробництва тощо). Група вже отримала 340 мільйонів гривень, або 10 мільйонів євро, від українських банків на операційні потреби, необхідні у березні 2022 року. Компанія веде роботу з існуючими та потенційними кредиторами (у тому числі державними банками) для залучення додаткового фінансування, коли в ньому виникне потреба у майбутньому. Група контролює свої зобов'язання на регулярній основі та підтримує тісний контакт з усіма своїми кредиторами. Фінансові показники за кредитними договорами переглядають перегляду на щоквартальній основі.

Бізнес-інформація компаній Групи захищена та зберігається у належних умовах. Резервні сховища усіх бізнес-даних розташовані в різних місцях.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Групу, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Групу може бути від значного до вкрай негативного.

Після звітної дати і до дати підписання цієї фінансової звітності Компанія здійснила залучення позик на загальну суму 280 539 тис.грн. для забезпечення операційних потреб та посівної кампанії.